

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Сучасна англійська література»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності	спеціальність 035 Філологія спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Тип і назва освітньої програми	ОПП «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	кількість кредитів ЄКТС – 3, загальна кількість годин – 90, із яких: лекцій – 16 год, практичних занять – 14 год. Форма семестрового контролю – екзамен
Мова(и) викладання	державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	факультет обліку та фінансів, кафедра германської і української філології
Контактні дані розробника(ів)	<i>викладач:</i> Дедушно Алла, к. філол. н., доцент, доцент кафедри германської і української філології <i>контакти:</i> ауд. 459 (навчальний корпус № 4) <i>e-mail:</i> dedukhno.alla@pdau.edu.ua <i>сторінка викладача:</i> https://www.pdau.edu.ua/people/dedukhno-alla-volodymyrivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Філософія, Історія світової літератури
Компетентності	<p><i>загальні:</i></p> <p>ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p><i>фахові:</i></p> <p>ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу. ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту. ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний,</p>

	літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
Програмні результати навчання	<p>ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов, що вивчаються, історію світової літератури і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.</p> <p>ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори світової художньої літератури, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.</p> <p>ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.</p>
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
У процесі вивчення дисципліни формуються навички здійснення літературознавчого аналізу художніх текстів, уміння аналізувати й інтерпретувати твори світової художньої літератури, працювати в команді, брати на себе відповідальність.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Ознайомити здобувачів вищої освіти з літературним процесом у англійськомовних країнах другої половини ХХ – першої половини ХХІ століття; поглибити знання з теорії літератури та виробити вміння аналізувати, інтерпретувати англійські художні твори в контексті сучасних літературознавчих наукових тенденцій; сформувати навички практичного володіння визначати ідейно-художню своєрідність, родо-жанрові ознаки творів, які вивчаються, а також вміння виявляти індивідуальний стиль англійських письменників цього періоду.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
<p>Тема 1. Періодизація англійської літератури</p> <p>Тема 2. Англійський модернізм. Загальний огляд літератури першої половини ХХ ст. Проза. Поезія. Драматургія</p> <p>Тема 3. Історія розвитку англійської літератури другої половини ХХ – першої половини ХХІ століття</p> <p>Тема 4. Жанр антиутопії в англійській літературі. Від утопії до антиутопії</p> <p>Тема 5. Британська фантастика та фентезі. Головні риси та відмінності. Жанрові модифікації</p> <p>Тема 6. Інтелектуальний роман та роман виховання у британській літературі</p> <p>Тема 7. Нобелівський контекст англійської літератури. Лауреати-письменники</p> <p>Тема 8. Британський постмодернізм</p>	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
словесні методи (лекція, пояснення), наочні методи (ілюстрування, демонстрування), практичні методи (вправи), методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу, метод використання життєвого досвіду), методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни, висування вимог до вивчення дисципліни, заохочення і покарання, оперативний контроль, вказування на недоліки, зауваження), інтерактивні методи (дискусії, проектування професійних ситуацій, метод мозкового штурму, кейс-метод, рольові ігри, командні ігри), методи письмового контролю (тести, навчальні завдання), методи самоконтролю (самоаналіз, самооцінювання).	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені в Додатку до силабусу
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та	Усі завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлений термін. У разі відсутності здобувача вищої освіти на практичних

перескладання	заняттях без поважної причини (відсутнє документальне підтвердження) надається право одержати бали за передбачені робочою програмою форми поточного контролю, але із загальної суми за кожен вид завдань вираховується 1 бал.
- щодо академічної доброчесності	Списування під час виконання тестових завдань, практичних завдань та завдань екзаменаційної роботи заборонені. Мобільні пристрої дозволено використовувати лише під час онлайн-тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichnadobrocheshnist
- щодо відвідування занять	Відвідування лекційних і практичних занять є обов'язковим, запізнення – лише з поважних причин.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті. Зокрема визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті на різноманітних навчальних платформах (Prometheus, Coursera тощо) дозволяються для освітнього компонента, який здобувачі вищої освіти починають опановувати з другого семестру (1 курсу), та проводяться до початку семестру, у якому згідно з навчальним планом і робочим навчальним планом відповідної освітньо-професійної програми передбачено його вивчення. Визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті за частиною освітнього компонента може здійснюватися до початку або впродовж семестру, у якому опановується освітній компонент, проте не пізніше, ніж за місяць до встановленої дати семестрового контролю. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polo%20zhennyaproneformalnuosvitu.pdf
- щодо оскарження результатів оцінювання	Оскарження результатів оцінювання здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polo%20zhennyaproocinyuvannya2023.pdf

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

- Багацька О. В., Дука М. В. Література Англії : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів (англійською мовою). 2-ге вид. випр. Суми : Університетська книга, 2024. 433 с.
- Варданян М. В. Світова література ХХ–ХХІ століття в англomовному науковому дискурсі навчальний посібник. Кривий Ріг, 2021. 202 с.
https://elibrary.kdpu.edu.ua/bitstream/123456789/4396/1/%D0%92%D0%B0%D1%80%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D1%8F%D0%BD_%D0%A1%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0_handbook.pdf
- Дудченко М. М. Література Великобританії і США : навчальний посібник (англійською мовою). 2-ге вид. доп. Суми : Університетська книга, 2023. 445 с.

4. Історія зарубіжної літератури ХХ ст. : навч. посіб./ За ред. В. І. Кузьменко. 2-ге вид., стереотип. Київ : ВЦ «Академія», 2012. 432 с.
5. Мілованова В. В. Сучасна зарубіжна література (кінець ХХ – початок ХХІ століття) : навч. посіб. 2-ге вид., випр. і доп. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2013. 172 с.
6. Чайка О., Давиденко Г., Кушнерова М. Історія новітньої зарубіжної літератури. Київ : ЦУЛ, 2017. 274 с.

Допоміжні

1. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / [упоряд. М. Зубрицька]. 2-е вид., доповнене. Львів : Літопис, 2001. 633 с.
2. Дедухо А. В., Мокляк О. І. Художній текст як засіб формування критичного мислення здобувачів вищої освіти. Перспективи та інновації науки. Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «медицина». 2025. №4(50). С. 301–312. <http://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/view/22696/22668>
[https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-4\(50\)-301-312](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-4(50)-301-312)
5. Дедухо А.В. Сучасні підходи до викладання літературознавчих дисциплін у вищій школі. *Перспективи та інновації науки*. Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»: журнал. 2025. № 6(52). 2025. С. 341–351.
<http://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/view/25507>
[https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-6\(52\)-341-351](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-6(52)-341-351)
6. Затонський Д. Про модернізм і модерністів. Київ : Дніпро, 1972. 272 с.
7. Історія зарубіжної літератури ХХ ст. : навч. посіб./ За ред. В. І. Кузьменко. 2-ге вид., стереотип. Київ : ВЦ «Академія», 2012. 432 с.
8. Мілованова В. В. Сучасна зарубіжна література (кінець ХХ – початок ХХІ століття) : навч. посіб. 2-ге вид., випр. і доп. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2013. 172 с.
9. Тарасова Н., Дедухо А. Використання інноваційних форм при вивченні світової літератури. *Зарубіжна література в школах України*. 2021. № 12. С. 5–7.
10. Тарасова Н. І., Дедухо А. В. «Пригоди Тома Сойєра» Марка Твена: жанрові особливості. *Сучасні питання філології: теоретична та прикладна лінгвістика* : колективна монографія. Київ : Університет України, 2021. С. 179–219.
11. Чайка О., Давиденко Г., Кушнерова М. Історія новітньої зарубіжної літератури. Київ : ЦУЛ, 2017. 274 с.
12. Matviienko L.H., Antoniuk M.A., Dedukhno A.V. Military metaphor in translation. *Вісник науки та освіти* (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»): журнал. 2025. № 4. С. 143–153
<http://perspectives.pp.ua/index.php/vno/article/view/23301>
[https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-4\(34\)-143-152](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-4(34)-143-152)

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри германської і української філології протокол від 02 вересня 2024 року № 1.

Додаток до силабусу

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Назва теми /Форми семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти						Разом
	Виконання практичних завдань	Підготовка інформаційно-наукового повідомлення	Написання тез за темами курсу	Виконання завдань самостійної роботи	Ведення літературознавчого словника	Екзамен	
Тема 1. Періодизація англійської літератури	-	10	9	10	2x2	20	9
Тема 2. Історія розвитку англійської літератури другої половини ХХ – першої половини ХХІ століття	5						
Тема 3. Англійський модернізм. Загальний огляд літератури першої половини ХХ ст. Проза. Поезія. Драматургія	5						
Тема 4. Жанр антиутопії в англійській літературі. Від утопії до антиутопії	5						
Тема 5. Британська фантастика та фентезі. Головні риси та відмінності. Жанрові модифікації	5						
Тема 6. Інтелектуальний роман та роман виховання у британській літературі	5						
Тема 7. Нобелівський контекст англійської літератури. Лауреати-письменники	5						
Тема 8. Британський постмодернізм	5						
Екзамен						20	20
Разом	35	10	9	10	16	20	100

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	Практичне завдання виконано правильно; студент виявляє глибокі знання, досконало обґрунтовує свої думки, оперує спеціальною термінологією, вміло застосовує знання на практиці, наводить самостійно складені приклади, повністю розуміє матеріал
4	Практичне завдання виконано правильно; студент виявляє достатній рівень знань, обґрунтовує свої думки, оперує спеціальною термінологією, застосовує знання на практиці, наводить приклади, допускає поодинокі помилки в послідовності викладу матеріалу, відповідає без порушення норм літературної мови.
3	Практичне завдання виконано частково, студент демонструє невеликий обсяг знань, не завжди вдало добирає слова плутається у спеціальній термінології, непослідовно обґрунтовує свої думки, допускає помилки у формулюванні правил, відповідає з незначними порушеннями мовних норм.
2	Практичне завдання виконано частково; студент демонструє обмежений обсяг знань, не завжди вдало добирає слова непослідовно обґрунтовує свої думки, допускає помилки у формулюванні положень відповідає з порушеннями мовних норм
1	Практичне завдання виконано фрагментарно; студент демонструє недостатній рівень знань, непослідовно обґрунтовує свої думки, плутається у формулюванні положень, поверхнево знає спеціальну термінологію, відповідає з порушеннями мовних норм.

0	Практичне завдання не виконано або виконано неправильно; студент не демонструє знання, не обґрунтовує свої думки, не оперує спеціальною термінологією, відповідає зі значним порушеннями мовних норм.
---	---

Шкала та критерії оцінювання ведення літературознавчого словника

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	Літературознавчий словник включає усі терміни і поняття заданої теми, студенти можуть вільно розтлумачити зміст цих термінів. Словник написаний власноруч, акуратно оформлений
1	Літературознавчий словник включає усі терміни і поняття заданої теми, студенти можуть розтлумачити зміст цих термінів за допомогою конспекту. Словник написаний власноруч, акуратно оформлений
0,5	Літературознавчий словник включає усі терміни і поняття заданої теми, більшість із них студенти можуть вільно розтлумачити. Словник написаний власноруч, акуратно оформлений
0	Завдання не виконано або виконано частково.

Шкала та критерії оцінювання підготовки інформаційно-наукового повідомлення

Кількість балів	Шкала оцінювання
10	Матеріал наукового повідомлення підготовлено на достатньо високому науковому рівні; студент вправно володіє літературознавчою термінологією, знає основні літературні напрями і течії XX – XXI століть, розвиток літературного процесу, що відбувається в різних країнах, досконало обґрунтовує свої думки, повністю розуміє матеріал.
9	Матеріал підготовлено на високому рівні; термінологія використовується правильно й доречно; знання напрямів, течій і розвитку літературного процесу є ґрунтовними; аргументація переконлива, хоча місцями менш глибока; матеріал загалом повністю зрозумілий
8	Матеріал підготовлено на достатньо високому рівні; студент правильно використовує термінологію, проте трапляються незначні неточності; знання літературних напрямів і тенденцій XX–XXI ст. достатні; аргументація здебільшого логічна, але потребує більшої деталізації
7	Матеріал наукового повідомлення підготовлено на належному науковому рівні; студент володіє літературознавчою термінологією, знає основні літературні напрями і течії XX – XXI століть, розвиток літературного процесу, що відбувається в різних країнах, уміло обґрунтовує свої думки, повністю розуміє матеріал.
6	Матеріал наукового повідомлення підготовлено на посередньому науковому рівні; студент знає літературознавчу термінологію, основні літературні напрями і течії XX – XXI століть, розвиток літературного процесу, що відбувається в різних країнах, обґрунтовує свої думки, розуміє матеріал.
5	Матеріал наукового повідомлення підготовлено на посередньому рівні; студент плутається у літературознавчій термінології, поверхнево обізнаний з основними літературними напрямками і течіями XX – XXI століть, розвитком літературного процесу, що відбувається в різних країнах, непослідовно обґрунтовує свої думки.
4	Матеріал підготовлено на базовому рівні; термінологія використовується зрідка або з помилками; знання напрямів і течій недостатні; аргументація слабка; студент демонструє часткове розуміння теми
3	Матеріал неповний і поверхневий; термінологія використовується неправильно або майже відсутня; знання літературних напрямів і процесів мінімальні; аргументація майже відсутня; розуміння матеріалу слабе
2	Матеріал наукового повідомлення підготовлено фрагментарно; студент демонструє недостатній рівень знань літературознавчої термінології, погано обізнаний з основними літературними напрямками і течіями, розвитком літературного процесу, що відбувається в різних країнах, не уміє обґрунтовувати свої думки.

1	Матеріал практично не відповідає темі; студент не демонструє знань літературного процесу ХХ–ХХІ ст.; термінологія відсутня; відсутнє обґрунтування думок
0	Матеріал наукового повідомлення не підготовлено.

Шкала та критерії оцінювання підготовки тез за темами курсу

Кількість балів	Критерії оцінювання
9	тези повністю відповідають темі, чітко структуровані, логічні та змістовні; правильно виділено ключові ідеї, аргументи й висновки; виклад лаконічний, науково коректний; мовне оформлення без помилок або з поодинокими несуттєвими
8	тези загалом змістовні й логічні, тема розкрита повно; ключові положення подано правильно, але є незначні неточності у формулюваннях або слабша виразність висновків; можливі поодинокі мовні помилки
7	тема розкрита достатньо, але структура тез місцями нерівномірна; не всі ключові ідеї виокремлено чітко, є окремі пропуски важливих аспектів; мовне оформлення має кілька помилок, які не заважають розумінню
6	тези передають основний зміст, але є помітні проблеми з логікою, послідовністю або точністю; присутні узагальнення без конкретики; мовні та стилістичні помилки трапляються регулярно
5	тема розкрита частково; ключові ідеї передані фрагментарно, структура слабка; можливі повтори, зайва інформація або відсутність висновків; помилки у мовному оформленні істотно знижують якість
4	тези поверхові, неповні; багато неточностей, слабка логіка; значна частина змісту не відповідає темі або подана без розуміння; багато мовних помилок
3	тези не відображають основного змісту матеріалу; порушена структура; немає ключових положень і висновків; текст важко сприймається через помилки
2	виконання мінімальне: подано окремі речення або фрагменти без зв'язку; тема фактично не розкрита; дуже низький рівень оформлення
1	робота формальна, практично відсутній зміст; тези не відповідають завданню.
0	роботу не виконано

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Шкала оцінювання
10	Завдання виконано правильно, у повному обсязі; студент чітко визначає основні етапи творчого шляху письменника(ів), аргументовано пояснює жанрові особливості творів, аналізує композицію; розкриває естетичне та конкретно-історичне значення художніх текстів; коректно характеризує індивідуальний стиль автора; висновки логічні й повні
9	Завдання виконано повністю та правильно; етапи творчого шляху визначено, жанрові та композиційні особливості пояснено; подано характеристику стилю письменника; аналіз достатньо ґрунтовний, але окремі аспекти (історичний контекст або естетична оцінка) розкрито менш детально
8	Завдання виконано в основному правильно; етапи творчості й жанрові особливості визначено, композицію описано; естетичне та історичне значення творів окреслено, але частково узагальнено; стиль письменника охарактеризовано без достатньої глибини
7	Завдання виконано, але аналіз нерівномірний; етапи творчого шляху визначено частково; жанрові та композиційні особливості подано з окремими неточностями; історичний контекст і стиль автора розкрито поверхово; висновки потребують уточнення.
6	Завдання виконано на середньому рівні; подано основні відомості про письменника і твір, однак аналіз жанру, композиції та стилю обмежений; естетичне й конкретно-історичне значення розкрито частково; наявні узагальнення без аргументації
5	Завдання виконано частково; опис переважає над аналізом; жанрові та композиційні особливості пояснено неповно; стиль письменника майже не охарактеризовано; історичний контекст подано фрагментарно

4	Завдання виконано поверхово; етапи творчого шляху визначено неточно або неповно; жанр і композицію подано без пояснення; значення творів та особливості стилю майже не розкрито
3	Завдання фрагментарне; аналіз майже відсутній; є суттєві неточності в характеристиці письменника та твору; висновки відсутні або не відповідають змісту
2	Завдання виконано мінімально; подано окремі факти без системності; жанрові, композиційні та стильові особливості не визначено; зміст роботи не відповідає
	вимогам
1	Робота формальна; подано кілька речень без розкриття теми; відсутній аналіз
0	Роботу не виконано